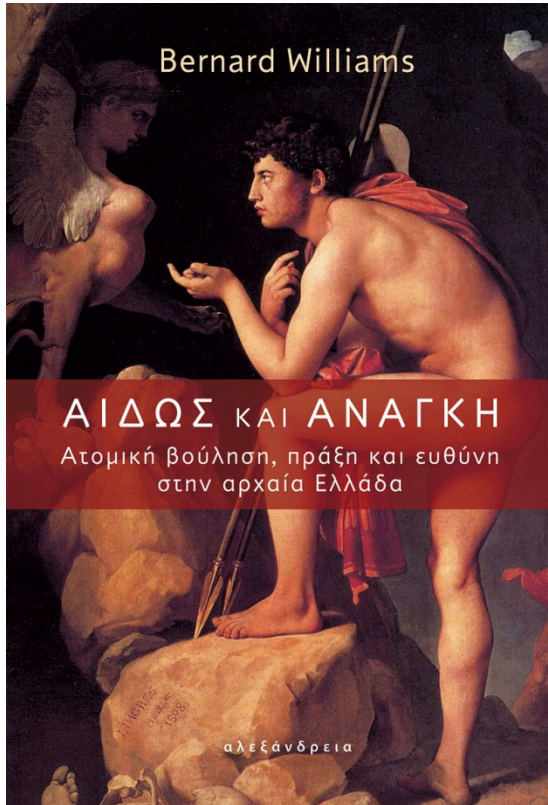

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Bernard Williams

Αιδώς και Ανάγκη

Ατομική βούληση, πράξη
και ευθύνη στην αρχαία
Ελλάδα

Επιμέλεια: Δήμος Κουβίδης, Τάσος
Νικολόπουλος

Μετάφραση: Βαρβάρα Σπυροπούλου

ISBN: 978-960-221-614-9, σελ. 349,
σχ.14x21, α' έκδοση Μάιος 2014, τιμή
20,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Γιατί μας συναρπάζει σήμερα ο Όμηρος; Γιατί μας γοητεύουν οι τραγικοί; Πώς, με δεδομένες τις κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές διαφορές του νεότερου από τον αρχαιοελληνικό κόσμο, οι σημερινοί (δυτικοί τουλάχιστον) άνθρωποι συνομιλούν, συγκινούνται ή ενθουσιάζονται με έργα που δημιουργήθηκαν πριν από εικοσιπέντε αιώνες;

Ο Μπέρναρντ Ουίλιαμς, ένας από τους μεγαλύτερους και πιο ιδιότυπους φιλοσόφους του 20ού αιώνα, επιχείρησε να απαντήσει σ' αυτό το κρίσιμο ερώτημα στις περίφημες διαλέξεις Sather που έδωσε στο Μπέρκλεϋ το 1989. Προϊόν αυτών των διαλέξεων (η πρόσκληση στις οποίες θεωρείται από την κοινότητα των κλασικών φιλόλογων ένα είδος Βραβείου Νόμπελ), το παρόν βιβλίο προσεγγίζει τα ομηρικά έπη και τις τραγωδίες όχι μόνο στη φιλοσοφική αλλά και στην ίδια τη λογοτεχνική τους υπόσταση, αναδεικνύοντας μεταξύ άλλων τα ηθικά ζητήματα της ατομικής βούλησης, της εμπρόθετης δράσης, της αναγκαιότητας και της ευθύνης. Και διαπιστώνει ότι, παρά την απόσταση που μας χωρίζει –ιδίως σ' ό,τι αφορά τον ρόλο των υπερφυσικών δυνάμεων– «οι σημερινές ηθικές αντιλήψεις μας είναι πολύ πλησιέστερες στις ιδέες των αρχαίων Ελλήνων απ' ό,τι συνήθως υποθέτουμε».

Αυτό που βρίσκω ιδιαίτερα εντυπωσιακό στο παρόν βιβλίο είναι η φιλοσοφική αναμέτρηση του Ουίλιαμς με εξέχοντα κείμενα που κατά σύμβαση αποκαλούνται λογοτεχνικά. Με την καθοδήγησή του, που συνιστά πρότυπο αυτής της πρακτικής, οι πρωταγωνιστικοί χαρακτήρες στον Όμηρο και την ελληνική τραγωδία γίνονται εφαλτήριο ηθικού και ψυχολογικού στοχασμού χωρίς να χάνουν την ιδιαιτερότητά τους στα εκάστοτε συμφραζόμενα. Κι αυτό ακριβώς,

πιστεύω, ήθελε να πετύχει ο Ουίλιαμς στην προσπάθειά του να κάνει την ηθική φιλοσοφία ένα εγχείρημα πιστό στην περιπλοκότητα της ανθρώπινης ζωής όπως αυτή βιώνεται στην πραγματικότητα ή απεικονίζεται λαμπρά στη φαντασία.

A.A. Long

Έξοχο, απαιτητικό, ανησυχητικό.

Bernard Knox

Αρνούμενος ότι η νεότερη ηθική αντίληψη είναι απλώς μια προοδευτική εκδοχή της ελληνικής σκέψης, ο Ουίλιαμς διατείνεται ότι οι ιδέες των αρχαίων μπορούν να φωτίσουν τις δικές μας . . . Γραμμένο με σαφήνεια, στέρεη επιχειρηματολογία και προσεκτική τεκμηρίωση, το βιβλίο ενδιαφέρει τόσο τους κλασικούς φιλολόγους όσο και τους φιλοσόφους.

Robert Hoffman

Μια εκθαμβωτικά ευφυής και επιδέξια πολεμική . . . ένα πρότυπο φιλοσοφικής διαύγειας. Και μολονότι εξαιρετικά σοβαρή, συχνά πιάνουμε έναν ειρωνικό τόνο στη φωνή του συγγραφέα.

Richard Jenkins, *New York Times Book Review*

Ο **Bernard Arthur Owen Williams** γεννήθηκε το 1929 στο Έσσεξ της Αγγλίας. Φοίτησε στο Balliol College της Οξφόρδης και δίδαξε φιλοσοφία στα πανεπιστήμια του Καίμπριτζ, της Καλιφόρνιας και της Οξφόρδης. Υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Αγγλικής Εθνικής Όπερας (ENO) για είκοσι χρόνια. Πέθανε το 2003 κατά τη διάρκεια διακοπών στη Ρώμη.

Ο Ουίλιαμς, που έχει χαρακτηριστεί «αναλυτικός φιλόσοφος με ψυχή ουμανιστή», έγινε διεθνώς γνωστός για την προσπάθειά του να επαναπροσανατολίσει την ηθική φιλοσοφία στην ιστορία, τον πολιτισμό, την πολιτική και την ψυχολογία, ιδιαίτερα δε στους αρχαίους Έλληνες. Υπήρξε, σύμφωνα με τους Times, ο «πιο λαμπρός και πιο σημαντικός βρετανός ηθικός φιλόσοφος της εποχής του».

Έργα του είναι: *Morality: An Introduction to Ethics* (1972), *Problems of the Self* (1973), *Utilitarianism: For and Against* (μαζί με τον J.J.C. Smart, 1973), *Descartes: The Project of Pure Inquiry* (1978), *Moral Luck* (1981), *Ethics and the Limits of Philosophy* (1985) [ελλ. έκδ. *Η ηθική και τα όρια της φιλοσοφίας*, Αρσενίδης], *Shame and Necessity* (1993), *Making Sense of Humanity* (1995), *The Great Philosophers: Plato* (1998) [Πλάτων, Ενάλιος], *Truth and Truthfulness: An Essay in Genealogy* (2002), *The Sense of the Past: Essays on the History of Philosophy* (2005), *In the Beginning was the Deed: Realism and Moralism in Political Argument* (2005), *Philosophy as a Humanistic Discipline* (2005), *On Opera* (2006).